

Dostosowanie wymagań edukacyjnych dla uczniów z autyzmem / Zespołem Aspergera w szkołach ponadgimnazjalnych/ ponadpodstawowych (SB, LO przy SOSW pn. CA i CZR) na przedmiocie język polski

Na zajęciach z przedmiotu język polski uczniowie mają dostosowane warunki nauki w obszarze poznania, kształcenia umiejętności i wychowania poprzez uwzględnienie poniżej stosowanych sposobów pracy nauczyciela:

1. Zachowywanie schematu pracy na lekcjach i stałości działań (np. zajmowanie tej samej ławki lub stolika przez ucznia podczas zajęć , stosowanie schematu lekcji);
2. Uprzedzanie ucznia, co jest przewidziane do realizacji. W sytuacji zmiany w planach konieczne jest uspokojenie, wyciszenie i pełne rzetelne uprzedzenie ucznia o planowanych zmianach. Zmiany muszą być wprowadzane uważnie i planowo, ale nie powinno się ich eliminować;
3. Sukcesywne (nie jednorazowo) zapoznawanie ucznia z planem zajęć przedmiotowych z przypomnieniem na jakim etapie realizacji planu całościowego w danym momencie uczeń się znajduje;
4. Eliminowanie bodźców rozpraszających (wzrokowych, słuchowych);
5. Zwrócenie uwagi na możliwą nadwrażliwość ucznia (każdego oddzielnie) na niektóre bodźce i odpowiednie reagowanie (np. nadwrażliwość słuchowa - zniżanie tonu głosu podczas rozmowy, wzrokowa - tworzenie stonowanych dekoracji w klasie itp.);zgłaszanie Dyrekcji niemożności istnienia w jednych warunkach szkolnych w jednej grupie tych samych osób;
6. Kierowanie poleceń indywidualnie do ucznia, zwracanie się do niego po imieniu;
7. Robienie przerw między wypowiedzianymi zdaniami, tak by dać uczniowi możliwość ich przetworzenia;
8. Powtarzanie polecenia, sprawdzanie stopnia jego zrozumienia;
9. Zachęcanie ucznia, by w razie potrzeby prosił o powtórzenie, uproszczenie czy zapisanie polecenia;
10. Nieprzekazywanie zbyt wielu informacji, a gdy chodzi o polecenia, to wystarczy jedno, co da pewność jego wykonania przez ucznia (dla pewności, można poprosić, aby opisał je własnymi słowami);
11. W razie potrzeby dyskretne zapisywanie(w dużym skrócie i jasnej formie) poleceń dla ucznia (do wykonania w danym dniu) w notesie, który ma na ławce lub na tablicy do odtworzenia w zeszyte przedmiotowym. Jeżeli nie potrafi jeszcze czytać/ lub czyta bez zrozumienia, to warto wprowadzić piktogramy, czyli kolorowe ilustracje przedstawiające sens tekstu;
12. Sprawdzanie zrozumienia czytanego tekstu poprzez zadawanie dodatkowych pytań: Co się wydarzyło? Gdzie? Kiedy? Dlaczego? itp.;
13. Używanie krótkich zdań, prostego i jednoznacznego języka - podawanie jasnych instrukcji;
14. Przedstawianie nowych pojęć lub materiału abstrakcyjnego w sposób możliwie najbardziej konkretny, popieranie ich tekstem pisanym, obrazem, ilustracją, filmem; w sytuacjach bardzo trudnych eliminowanie materiału abstrakcyjnego/ metaforycznego/ komunikacji opartej na języku zawierającym wyrażenia frazeologiczne, stylizujące, archaizmy;
15. Uwzględnianie deficytów w zakresie rozumienia niedostownych wypowiedzi, ironii, metafor, słów i wyrażen wieloznacznych. Wyjaśnianie ich za pomocą obrazów albo przeciwieństw np. przyjaźń – wrogość lub eliminowanie ich;
16. Organizowanie zajęć związanych z wyjaśnianiem znaczenia niektórych słów, przysłów, powiedzeń czy metafor;

17. W razie potrzeby wydłużanie czasu przeznaczonego na wykonywanie poszczególnych zadań i prac pisemnych;
18. Dzielenie zadania na wieloetapowe krótsze części, w tym pisanie wypowiedzi ograniczonych do paru zdań lub nawet wyrazów;
19. Zadawanie krótszych prac domowych w sytuacji, gdy rodzice zgłaszają, że nauka w domu trwa godzinami; w sytuacjach skrajnych rezygnacja z zadań domowych;
20. W miarę możliwości sprawdzanie wiedzy ucznia w formie przez niego preferowanej (np. zamiast odpowiedzi pisze tekst) ale niezaniechanie ćwiczeń w zakresie trudnej dla ucznia formy pracy;
21. Dostosowanie pomocy dydaktycznych i zadań do zainteresowań ucznia, np. możliwość korzystania z komputera w przypadku dysgrafii lub zaburzeń estetyki pisania;
22. Wykorzystywanie wąskiej i fachowej wiedzy oraz zainteresowań ucznia podczas prowadzenia lekcji i zezwolenie na prezentację wiedzy w dowolnej formie, jeżeli zgadza się ona z tematem zajęć;
23. Umożliwianie uczniowi - w określonych sytuacjach, a nie zawsze, kiedy ma na to ochotę - mówienia o swoich pasjach i zainteresowaniach, najlepiej w ściśle określonym czasie oraz w związku z tematem zajęć;
24. Z powodu impulsywności i problemów w czekaniu na swoją kolej odpytywanie ucznia w pierwszej kolejności;
25. Przypominanie, aby uczeń miał właściwą postawę i nakłanianie (nie zmuszanie) ucznia do nawiązywania kontaktu wzrokowego;
26. Dawanie instrukcji dotyczącej poszczególnych czynności ćwiczących umiejętności czytania ze zrozumieniem, wypowiadania się, pisania, aby podołać wszystkim obowiązkom, dlatego należy przygotowywać dla szczegółowo opisany schemat postępowania, np. musisz mieć tekst, musisz mieć zeszyt i długopis oraz sprawdzanie przygotowania pomocy dydaktycznych;
27. Dostrzeganie, nazywanie i chwalenie wszelkiego zachowania empatycznego i współczującego;
28. Prowadzenie treningu komunikacji społecznej, zarówno bezpośredniej, czyli naukę komunikowania się z rówieśnikiem, jak i pośredniej, tj. za pomocą listu, telefonu czy Internetu, wypracowań;
29. Uczenie zachowania właściwego i pożądanego dla danej sytuacji społecznej, czyli na przykład tego, jak zachować się w teatrze, kinie, muzeum, na wystawie, w sklepie, wśród znajomych i rówieśników;
30. Rozwijanie umiejętności rozumienia innych ludzi, siebie i sytuacji społecznych oraz norm i wzorów interpersonalnych i kulturowych;
31. Ćwiczenie umiejętności społecznych, czyli: zawierania znajomości, słuchania, pytania, odmawiania, inicjowania rozmowy, dyskusowania, reagowania na krytykę i jej wypowiadania, radzenia sobie z uczuciami i ich wyrażania;
32. Rozwijanie zainteresowań czytelniczych poprzez możliwość prezentowania - raz w miesiącu - wybranej przez uczniów dowolnej lektury;
33. W miarę możliwości stosowanie systemu oceniania z uwzględnieniem plusów i minusów z tym że; 5 plusów oznacza ocenę bardzo dobry, 4 plusy i jeden minus ocenę dobry, 3 plusy i dwa minusy ocenę dostateczny, 2 plusy i trzy minusy ocenę dopuszczający, 1 plus i 4 minusy ocenę plus niedostateczny.

Teresa Gielas
Małgorzata Pawełczak
Barbara Zbrozczyk-Gielas